

enter_{air}

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupa Kapitałowa Enter Air S.A.

za okres

od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Grupy Kapitałowej Enter Air S.A.
za okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe składające się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów, sprawozdania ze zmian w kapitale własnym, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz not i pozostałych informacji objaśniających zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej i przedstawione w niniejszym dokumencie w następującej kolejności:

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów za okres sprawozdawczy:

od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 wykazujące całkowity dochód ogółem w kwocie 50.174 tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień:

31 grudnia 2016, które po stronie aktywów i pasywów pokazuje kwotę 716.972 tys. zł

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres sprawozdawczy:

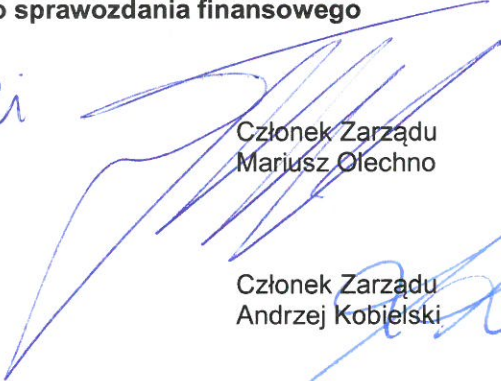
od 1 stycznia do 31 grudnia 2016

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres sprawozdawczy:

od 1 stycznia do 31 grudnia 2016

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Członek Zarządu
Grzegorz Polaniecki

Członek Zarządu
Mariusz Olechno

Członek Zarządu
Marcin Kubrak

Członek Zarządu
Andrzej Kobielski

Warszawa, 21 marca 2017

1. WYBRANE DANE FINANSOWE, ZAWIERAJĄCE PODSTAWOWE POZYCJE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wybrane dane finansowe

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' EUR	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000' EUR
Sprawozdanie z całkowitych dochodów				
Przychody netto ze sprzedaży	810.356	756.983	185.706	180.911
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	80.472	74.097	18.441	17.708
Zysk (strata) brutto z działalności operacyjnej	61.463	56.391	14.085	13.477
Zysk za rok obrotowy z działalności kontynuowanej	50.173	33.779	11.498	8.073
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	92.312	44.346	21.155	10.598
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-2.736	-8.947	-627	-2.138
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-117.033	77.407	-26.820	18.499
Przepływy pieniężne netto razem	-27.090	112.806	-6.292	26.959
	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2016 000' EUR	Stan na dzień 31.12.2015 000' EUR
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Rzeczowe aktywa trwałe	346.945	176.019	78.423	41.304
Aktywa obrotowe	244.133	222.743	55.184	52.269
Kapitał podstawowy	17.544	17.544	3.966	4.117
Kapitał własny	217.187	170.482	49.093	40.005
Zobowiązania długoterminowe	296.453	135.782	67.010	31.862
Zobowiązania krótkoterminowe	203.332	137.247	45.961	32.206

Zasady przeliczenia wybranych danych finansowych

Poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według ustalonego przez NBP kursu wymiany złotego na EUR obowiązującego na dzień 31.12.2016 r., tj. 4,4240 zł/EUR i dane porównywalne na dzień 31.12.2015 r., tj. 4,2615 zł/EUR;

Poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu sprawozdawczego tj. za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016 r. - 4,3637 zł/EUR i dane porównywalne za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015 r. - 4,1843 zł/EUR.

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 01.01.2016 – 31.12.2016

2.1 Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i całkowitych dochodów

	NOTA	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000' PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	1,2	810.356	756.983
Koszt własny sprzedaży	3	(729.884)	(682.886)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		80.472	74.097
Koszty sprzedaży	3	(253)	(321)
Koszty ogólnego zarządu	3	(18.777)	(17.914)
Pozostałe przychody operacyjne	4	109	563
Pozostałe koszty operacyjne	5	(88)	(34)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		61.463	56.391
Koszty/przychody finansowe - netto	6	1.685	(13.736)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		63.148	42.655
Podatek dochodowy	7	(12.975)	(8.876)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		50.173	33.779
Wynik na działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto za okres obrotowy		50.173	33.779
Pozostałe całkowite dochody			
Pozycje, które mogą być przeniesione do wyniku			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		1	1
		1	1
Pozostałe całkowite dochody/straty za rok obrotowy		1	1
Suma całkowitych dochodów		50.174	33.780
Zysk (strata) netto przypadający:			
udziałowcom jednostki dominującej		50.173	33.779
udziałowcom niekontrolującym		-	-
Całkowity dochód ogółem przypadający:			
udziałowcom jednostki dominującej		50.174	33.780
udziałowcom niekontrolującym		-	-
Zysk/ strata netto na 1 akcję/udział w złotych przypadający dla udziałowców jednostki dominującej zwykły i rozwodniony (w złotych)	10	2,860	3,192

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

2.2 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

NOTA

		Stan na dzień 31.12.2016 000 PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000 PLN
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	346.945	176.019
Wartości niematerialne i prawne	12	52	74
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25	13.341	9.189
Należności handlowe oraz pozostałe	14	112.501	35.486
Razem Aktywa trwałe		472.839	220.768
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	2.376	2.537
Należności handlowe oraz pozostałe	16	91.149	44.904
Bieżące aktywa podatkowe	17	202	1.905
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	118.437	145.063
Rozliczenia międzyokresowe	19	31.969	28.334
Razem Aktywa obrotowe		244.133	222.743
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia		-	-
Aktywa razem		716.972	443.511
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	20	17.544	17.544
Kapitał zapasowy	21	187.978	157.811
Rozliczenie połączenia	22	(38.655)	(38.655)
Zyski zatrzymane	23	149	5
Wynik okresu		50.173	33.779
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	24	(1)	(2)
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej		217.187	170.482
Udziały niekontrolujące		-	-
Razem kapitały własne		217.187	170.482
Zobowiązanie długoterminowe			
Pożyczki i kredyty bankowe	28	3.634	4.391
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25	20.462	22.431
Rezerwy długoterminowe	29	1.357	1.191
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	27	252.318	94.980
Rozliczenia międzyokresowe	30	18.683	12.790
Razem Zobowiązanie długoterminowe		296.453	135.782
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	26, 31	97.710	52.519
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		17.214	2.030
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	27	37.271	21.394
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	28	817	37.896
Rezerwy krótkoterminowe	29	28.064	6.089
Rozliczenia międzyokresowe	30	22.256	17.319
Razem Zobowiązania krótkoterminowe		203.332	137.247
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do zbycia		-	-
Pasywa razem		716.972	443.511

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

2.3 Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	NOTA	Kapitał podstawowy 000' PLN	Kapitał zapasowy 000' PLN	Kapitał własny przypadający właścicielom dominującej jednostki 000' PLN	Różnice kursowe z przeliczenia 000' PLN	Wynik okresu 000' PLN	Zyski zatrzymane 000' PLN	Rozliczenia połączenia 000' PLN	Wynik okresu 000' PLN	Różnice kursowe z przeliczenia 000' PLN	Kapitał własny przypadający właścicielom dominującej jednostki 000' PLN	Udziały niekontrolujące 000' PLN	Razem kapitały własne 000' PLN
Saldo na dzień 1.01.2015 (dane przekształcone)	22	10.544	53.957	43.045	(3)	17.431	(227)	(38.655)	17.431	(3)	43.045	385	43.431
Zmiany w kapitale własnym w roku 2015													
Podwyższenie kapitału podstawowego	20, 21	7.000	86.652	93.652	-	-	-	-	-	-	93.652	-	93.652
Udziały niekontrolujące na dzień nabycia		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(400,0)	(400)
Rozliczenie wyniku udziałowców mniejszościowych	23	-	-	4	-	-	4	-	-	-	4	15	18
Przeniesienie do zysków zatrzymanych i na kapitał zapasowy	21, 23	-	17.203	-	-	(17.431)	228	-	(17.431)	-	-	-	-
Wynik okresu		-	-	33.779	-	33.779	-	-	33.779	-	33.779	-	33.779
Różnice kursowe z przeliczenia		-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2015		17.544	157.811	170.481	(2)	33.779	5	(38.655)	33.779	(2)	170.481	-	170.481
Zmiany w kapitale własnym w roku 2016													
Podwyższenie kapitału podstawowego	20, 21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dywidendy	9	-	-	(3.509)	-	-	(3.509)	-	-	-	(3.509)	-	(3.509)
Udziały niekontrolujące na dzień nabycia		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rozliczenie wyniku udziałowców mniejszościowych		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie do zysków zatrzymanych i na kapitał zapasowy	21, 23	-	30.166	39	-	(33.779)	3.652	-	(33.779)	-	39	-	39
Wynik okresu		-	-	50.174	-	50.173	-	-	50.173	1	50.174	-	50.174
Różnice kursowe z przeliczenia		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2016		17.544	187.978	217.187	(1)	50.173	149	(38.655)	50.173	(1)	217.187	-	217.187

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

2.4 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	NOTA	GK Enter Air S.A.	GK Enter Air S.A.
		Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000' PLN
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	4.7		
Zysk (strata) netto		50.173	33.779
Korekty razem			
Amortyzacja		35.596	20.080
Zapłacony podatek dochodowy		(3.549)	(2.634)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		8.183	9.370
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		8.231	5.843
Zmiana stanu rezerw		20.172	15.490
Zmiana stanu zapasów		161	(1.131)
Zmiana stanu należności		(48.205)	(8.540)
PDP Boeing		(73.352)	(10.325)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów		63.924	(6.084)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		3.043	(11.430)
Inne korekty		27.934	(74)
		<u>42.139</u>	<u>10.567</u>
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		92.312	44.346
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy			
Z aktywów finansowych, w tym:		369	160
w jednostkach powiązanych		-	-
w pozostałych jednostkach		369	160
– odsetki		369	160
		<u>369</u>	<u>160</u>
Wydatki			
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(2.736)	(8.725)
Na aktywa finansowe, w tym:		-	(381)
w jednostkach powiązanych		-	(381)
		<u>(2.736)</u>	<u>(9.107)</u>
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2.368)	(8.947)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy			
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-	93.652
Kredyty i pożyczki		-	27.997
Podwyższenie kapitału w jednostce zależnej objęte przez udziałowców niekontrolujących		-	-
		<u>-</u>	<u>121.649</u>
Wydatki			
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(3.509)	-
Spłaty kredytów i pożyczek		(37.835)	-
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego z wyłączeniem odsetek		(67.089)	(38.239)
Odsetki		(8.600)	(6.003)
		<u>(117.033)</u>	<u>(44.243)</u>
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(117.033)	77.407
Zwiększenie (Zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(27.090)	112.806
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego		145.063	32.284
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych		464	(27)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego		118.437	145.063

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

3. WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1 Dane organizacyjne jednostki dominującej.

Enter Air S. A. ("Spółka") została utworzona zgodnie ze statutem Spółki w formie aktu notarialnego z dnia 07.11.2012 roku jako Laruna Investments S.A i została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000441533.

W dniu 22 grudnia 2014 nazwa spółki został zmieniona na Enter Air S.A.

Dnia 22 grudnia 2014 roku Spółka objęła 100% udziałów w Enter Air sp. z o.o. Objęcie udziałów nastąpiło w trybie art. 430, 431 § 1 i 2 pkt 1, art. 432 oraz 433 § 2 KSH, tj. w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji serii B pokrytą wkładem niepieniężnym w postaci 100% udziałów w kapitale zakładowym Enter Air sp. z o.o. oraz znaku towarowego Enter Air. Kapitał zakładowy Enter Air S.A. został podwyższony o kwotę 10.443.750 zł tj. do kwoty 10.543.750 zł. Cena nominalna 1 akcji wyniosła 1 zł, a emisyjna 4 zł. Akcje zostały objęte przez dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. W związku z tym od dnia przeprowadzenia transakcji Spółka objęła kontrolę nad Enter Air sp. z o.o. i tym samym stała się jednostką dominującą w stosunku do Enter Air sp. z o.o. i jej jednostek zależnych.

W dniu 23 lutego 2015 podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Enter Air S.A. w drodze emisji akcji zwykłych serii C w celu wprowadzenia akcji serii C do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Emisja akcji nastąpiła w formie subskrypcji otwartej w rozumieniu Art. 431 § 2 pkt 3 KSH przeprowadzonej w drodze oferty publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz spółkach publicznych (Dz.U. z 2005 r. nr 184 poz.1539 ze zm.). W grudniu 2015 roku Enter Air S.A. w oparciu o ofertę publiczną wyemitowała 7.000.000 akcji serii C. Oferta została zakończona w dniu 8 grudnia 2015 roku. Cena nominalna 1 akcji wyniosła 1 zł, a cena emisyjna została ustalona na poziomie 14 zł. 14 grudnia był pierwszym dniem notowań Praw do Akcji na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. W dniu 30 grudnia 2015 Sąd rejestrowy dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Enter Air SA.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ul. 17 stycznia 74

3.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki:

Grzegorz Wojciech Polaniecki	od 17.12.2014
Mariusz Olechno	od 17.12.2014
Marcin Andrzej Kubrak	od 17.12.2014
Andrzej Przemysław Kobielski	od 17.12.2014

Skład Rady Nadzorczej:

Ewa Kubrak	od 17.12.2014
Grzegorz Badziak	od 17.12.2014
Piotr Przedwojewski	od 17.12.2014
Joanna Braulińska-Wójcik	od 13.05.2015
Tomasz Brukszo	od 13.05.2015
Patrycja Koźbiał	od 10.06.2015
Małgorzata Badowska	od 17.05.2016
Marek Młotek-Kucharczyk	od 17.05.2016

Na dzień publikacji niniejszego raportu skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

3.3 Opis organizacji Grupy Kapitałowej emitenta

Grupa Kapitałowa obejmuje jednostkę dominującą Enter Air S.A. oraz Enter Air Sp. z o.o. (100% posiadanych udziałów przez spółkę dominującą) wraz z jej Grupą Kapitałową

Grupa Kapitałowa Enter Air sp. z o.o. obejmuje jednostkę dominującą Enter Air Sp. z o.o. oraz następujące spółki zależne:

- Enter Air Services sp. z o.o. - spółka utworzona 24 maja 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów
- EnterAir.cz.s.r.o. – spółka utworzona 20 lipca 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów
- Enter Air International LTD - spółka utworzona 2 stycznia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów
- Enter Air Executive Services sp. z o.o. – spółka utworzona 28 sierpnia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 60% udziałów. W dniu 24 lipca 2015 Enter Air sp. z o.o. odkupiła udziały pozostające poza kontrolą i od tej daty posiada 100% udziałów Enter Air Executive Services sp. z o.o.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje wszystkie wymienione wyżej podmioty.

Zgodnie ze statutem Spółki dominującej przedmiotem działalności Spółki jest między innymi:

- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania;
- pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Przedmiotem działalności Enter Air sp. z o.o. jest obsługa rynku krajowego i rynków zagranicznych w zakresie usług międzynarodowego czarteru lotniczego.

Spółki zależne: Enter Air Services Sp. z o.o. i Enter Air Executive Services Sp. z o.o. prowadzą działalność wspierającą na rzecz Enter Air sp. z o.o. w poszczególnych segmentach działalności:

- Spółka Enter Air Services Sp. z o.o. prowadzi działalność wspierającą w zakresie obsługi sprzedaży pokładowej na pokładach samolotów Enter Air sp. z o.o. oraz zatrudnianie członków personelu kokpitowego wykonującego operacje lotnicze dla ww. przewoźnika.
- Spółka Enter Air Executive Services Sp. z o.o. wspiera Spółkę nadrzędną w zakresie przewozu załóg i dowozu części zamiennych do samolotów oraz mechaników w przypadku problemów technicznych poza głównymi bazami, posiadany przez nią samolotem dyspozycyjnym.

Spółki EnterAir.cz.s.r.o. i Enter Air International Limited nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

Wszystkie Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Enter Air S.A. zostały utworzone na czas nieoznaczony.

3.4 Podstawa sporządzenia i format sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi Interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (zwanymi dalej MSR oraz łącznie zasadami rachunkowości przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej).

Prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone także zgodnie z § 92 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim

3.5 Zasady (polityka) rachunkowości i metody obliczeniowe

Przyjęte w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Enter Air zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi w porównywalnym, poprzednim roku obrotowym.

Zmiany MSSF

Od dnia 1 stycznia 2016 obowiązują następujące nowe standardy, zmiany i interpretacje:

MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” zmiany opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przedstawiają szczegółowe wytyczne wyjaśniające sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcia.

MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 30 „Wartości niematerialne” zmiany opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany wskazują, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, z wyjątkiem określonych przypadków dla wartości niematerialnych i prawnych.

MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” zmiany opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności.

MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” zmiany opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany wyjaśniają, że zwolnienie ze sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w oparciu o status jednostki inwestycyjnej dotyczy także pośrednich jednostek dominujących będących spółkami zależnymi jednostek inwestycyjnych, które wyceniają swoje spółki zależne w wartości godziwej (pod warunkiem spełnienia kryteriów zwolnienia określonych w MSSF 10). Zmiany wyjaśniają także, że spółka inwestycyjna powinna konsolidować jednostki zależne niebędące spółkami inwestycyjnymi, których głównym celem jest świadczenie usług wspierających działalność inwestycyjną spółki inwestycyjnej. Natomiast w przypadku, gdy spółka zależna jest spółką inwestycyjną, dominująca spółka inwestycyjna powinna wyceniać inwestycję w taką spółkę zależną według wartości godziwej przez wynik finansowy – niezależnie od tego, czy spółka zależna świadczy usługi związane z działalnością inwestycyjną jej jednostki dominującej, czy też na rzecz osób trzecich.

MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – inicjatywa dotycząca ujawniania informacji, zmiany zatwierdzone do stosowania po 1 stycznia 2016 roku. Zmiany służą promowaniu stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w sprawozdaniach finansowych. Przykładowo zmiany wskazują, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień. Opublikowanym zmianom towarzyszy projekt zmian do MSR 7 „Rachunek przepływów pieniężnych”, które będą obowiązywały dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2017. Zmiany do MSR 7 zwiększają wymogi ujawnień dla przepływów pieniężnych z działalności finansowej.

Zmiany do obowiązujących standardów i nowe standardy, które nie weszły w życie na dzień bilansowy, ale mogą być stosowane wcześniej:

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” nowy standard opublikowany 24 lipca 2014 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później, dozwolone jest wcześniejsze zastosowanie. Nowy standard porządkuje klasyfikację aktywów finansowych oraz wprowadza jednolite zasady podejście do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Ponadto wprowadzony został nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa będzie stosować nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na sprawozdania finansowe, nie przewiduje jednak istotnych zmian spowodowanych wprowadzeniem nowych standardów.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” nowy standard został opublikowany 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (dozwolone jest wcześniejsze zastosowanie). Nowy standard zastąpi obowiązujące obecnie regulacje MSR 18 „Przychody” i MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz związane z nimi interpretacje. MSSF 15 wprowadza jednolite ramy ujmowania przychodów, które będą ujmowane w momencie, gdy klient uzyska kontrolę nad towarem lub usługą. Standard wprowadza 5-cio elementowy proces rozpoznania przychodu, wymagające między innymi ustalenia, czy przychody należy rozkładać w czasie, czy też ujmować je jednorazowo w określonym momencie.

Grupa będzie stosować nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na sprawozdania finansowe, nie przewiduje jednak istotnych zmian spowodowanych wprowadzeniem nowych standardów.

MSSF 16 „Leasingi” nowy standard został opublikowany 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później (dozwolone jest wcześniejsze zastosowanie, ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastąpi dotychczasowe regulacje (głównie MSR 17) i nakazuje leasingobiorcom wykazanie w bilansie aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Grupa będzie stosować nowy standard od 1 stycznia 2019 roku.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na sprawozdania finansowe, przewiduje się pojawienie istotnych zmian spowodowanych wprowadzeniem nowych standardów.

MSR 12 „Podatek dochodowy” zmiany opublikowane 19 stycznia 2016 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Zmiany doprecyzowują wymogi ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Grupa będzie stosować nowy standard od 1 stycznia 2017 roku.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na sprawozdania finansowe, nie przewiduje jednak istotnych zmian spowodowanych wprowadzeniem nowych standardów.

MSSF 2 „Płatności w formie akcji” zmiany opublikowane 20 czerwca 2016 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Zmiany doprecyzowują niektóre rodzaje transakcji płatności na bazie akcji.

Grupa będzie stosować nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na sprawozdania finansowe, nie przewiduje jednak istotnych zmian spowodowanych wprowadzeniem nowych standardów.

MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” zmiany opublikowane 8 grudnia 2016 roku mające zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Zmiana doprecyzowuje, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zmiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Grupa będzie stosować nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmian na sprawozdania finansowe, nie przewiduje jednak istotnych zmian spowodowanych wprowadzeniem nowych standardów.

Zmiany w różnych standardach wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Roczne poprawki standardów 2012 – 2014)

- MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” – zmiana polegające na objaśnieniu odwołania w standardzie do „informacji ujawnionych gdzie indziej w śródrocznym raporcie finansowym”. Dodatkowo wymagane jest podanie odwołania pomiędzy śródrocznym sprawozdaniem finansowym a miejscem ujawnienia danej informacji.
- MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” – doprecyzowanie wymogów ujawnień na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania z formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie
- MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” – określenie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności

Standardy i interpretacje MSR/MSSF jeszcze nieobowiązujące, na chwilę zatwierdzenie sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 16 „Leasing”

Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem

Zmiany do MSR 12: ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat

Zmiany do MSR 7: inicjatywa w sprawie ujawnień

Zmiany do MSSF 2: klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji
Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Roczne poprawki standardów 2012 – 2014)

Zmiany do MSR 40: przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności przez Grupę Enter Air S.A.

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

W wyniku prezentacji danych finansowych w tysiącach złotych sumy podsumowań mogą być różne od sumy składników poszczególnych pozycji a odchylenie nie powinno przekraczać 1 tysiąca złotych.

Kursy walut obcych

Do wyceny pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego z sytuacji finansowej wyrażonych w walutach obcych przyjęto następujące kursy walut obcych w złotych:

	EUR	USD	GBP
31.12.2015	4,2615	3,9011	5,7862
31.12.2016	4,4240	4,1793	5,1445

Zasady rachunkowości przyjęte i stosowane przez Grupę Kapitałową

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Przychód ze sprzedaży towarów ujmowany jest w momencie dostarczenia towarów i przekazania prawa własności. Przychód ze sprzedaży usług ujmuje się w okresie, w którym świadczono usługi, w oparciu o stopień zaawansowania konkretnej transakcji, określony na podstawie stanu faktycznego wykonanych prac do całości usług do wykonania.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Płatności leasingowe zostały podzielone na część odsetkową oraz część kapitałową, tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów.

Jeżeli składników majątkowych używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu i innych umów o podobnym charakterze nie zalicza się do aktywów trwałych Grupy, to koszty ponoszone w związku z używaniem tych składników (w tym głównie opłaty za korzystanie lub raty leasingowe) ujmują się w rachunku zysków i strat w sposób zapewniający zachowanie zasady współmierności kosztów do osiągniętych dzięki ich ponoszeniu przychodów.

Grupa w ramach prowadzonej działalności zawiera transakcje leasingu zwrotnego, które polegają na sprzedaży przez Grupę środków trwałych (samolotów) z jednoczesnym zawarciem umowy leasingu dotyczącej tych samych przedmiotów z nabywcą. Umowa leasingu zawarta w ramach takiej transakcji może mieć charakter umowy leasingu finansowego lub leasingu operacyjnego. Umowy te miały charakter leasingu finansowego.

Grupa stosowała następujące zasady ujmowania zysków lub strat na sprzedaży aktywów przejętych następnie w leasing finansowy przez Grupę. Gdy leasing zwrotny ma charakter leasingu finansowego, to nadwyżka przychodów ze sprzedaży ponad wartość bilansową przedmiotu leasingu rozliczana jest w czasie przez okres trwania leasingu. Grupa odpisuje je w przychody z podstawowej działalności operacyjnej, ponieważ działania te związane są z podstawową działalnością Grupy.

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty są księgowane po kursie waluty obowiązującym na dzień poprzedzający dzień przeprowadzenia transakcji. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut są odnoszone bezpośrednio w skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, w pozycji Koszty finansowe - netto, za wyjątkiem przypadków, gdy powstały one wskutek wyceny aktywów i pasywów niepieniężnych, w przypadku których zmiany wartości godziwej odnosi się bezpośrednio na kapitał.

Zrealizowane różnice kursowe odnoszone są w Koszty finansowe lub w Koszt własny sprzedaży w zależności od obszaru działalności, której dotyczą.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

Dotacje

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Grupa spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje, których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie przez Grupę aktywów trwałych, ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji rozliczeń międzyokresowych i odnosi w rachunek zysków i strat systematycznie przez przewidywany okres użytkowania ekonomicznego tych aktywów.

Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie w przychodach, w okresie niezbędnym do skompensowania kosztów, które te dotacje miały w zamierzeniu kompensować. Dotacje należne jako rekompensata kosztów lub strat już poniesionych lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia przyszłych kosztów ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym są należne. Zasady właściwe dla rozliczenia dotacji do aktywów trwałych stosuje się także w przypadku transakcji nieodpłatnego otrzymania aktywów trwałych.

Świadczenia pracownicze

Kwoty krótkoterminowych świadczeń na rzecz pracowników innych niż z tytułu rozwiązania stosunku pracy i świadczeń kapitałowych ujmuje się jako zobowiązanie, po uwzględnieniu wszelkich kwot już wypłaconych i jednocześnie jako koszt okresu, chyba że świadczenie należy uwzględnić w koszcie wytworzenia składnika aktywów.

Świadczenia pracownicze w formie płatnych nieobecności ujmuje jako zobowiązanie i koszt w momencie wykonania pracy przez pracowników, jeżeli wykonana praca powoduje narastanie możliwych przyszłych płatnych nieobecności lub w momencie ich wystąpienia, jeżeli nie ma związku między pracą a narastaniem ewentualnych przyszłych płatnych nieobecności.

Świadczenie z tytułu rozwiązania stosunku pracy ujmuje się jako zobowiązanie i koszt wówczas, gdy rozwiązany został stosunek pracy z pracownikiem (lub ich grupą) przed osiągnięciem przez niego wieku emerytalnego lub gdy nastąpiło zapewnienie świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez jednostkę propozycji zachęcającej do dobrowolnego odejścia z pracy.

Spółki Grupy nie oferują swoim pracownikom udziału w żadnych programach dotyczących świadczeń po okresie zatrudnienia.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Bieżący podatek dochodowy dotyczący pozycji rozpoznanych bezpośrednio w kapitale jest rozpoznawany bezpośrednio w kapitale, a nie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawana od przejściowych różnic podatkowych powstałych w wyniku inwestycji w podmioty zależne i stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia, chyba że Grupa jest zdolna kontrolować moment odwrócenia różnicy przejściowej i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnica przejściowa się nie odwróci.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własne.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- sytuacji, gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych - wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako koszt,
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.
- Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub wymagająca zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według kosztu (ceny nabycia lub kosztu wytworzenia) pomniejszonego w kolejnych okresach o odpisy amortyzacyjne oraz utratę wartości.

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego okresu czasu, aby mogły być zdatne do użytkowania lub odsprzedaży, są doliczane do kosztów wytworzenia takich środków trwałych, aż do momentu oddania tych środków trwałych do użytkowania.

W przypadku, gdy pożyczono środki bez ściśle określonego celu, a następnie przeznaczono je na pozyskanie dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, które mogą być aktywowane, ustala się poprzez zastosowanie stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów.

W takim przypadku stopa kapitalizacji powinna stanowić średnią ważoną stopę wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego, dotyczących pożyczek i kredytów w danym okresie, innych niż pożyczki i kredyty zaciągnięte z konkretnym zamiarem pozyskania dostosowywanego składnika aktywów. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków a związane z powstawaniem środków trwałych pomniejszają wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane, jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację wylicza się dla wszystkich środków trwałych, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, przez oszacowany okres ekonomicznej przydatności tych środków, używając metody liniowej, przy zastosowaniu następujących rocznych stawek amortyzacji:

Budynki i budowle	10%
Środki transportu	20%
Samoloty	14%
Wyposażenie i inne aktywa	20%

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, odpowiednio jak aktywa własne z uwzględnieniem ich wartości rezydualnej.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Wartości niematerialne

Wartość firmy powstająca przy konsolidacji wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki kosztu nabycia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień nabycia.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów i przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Przy sprzedaży jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, odpowiednia część wartości firmy uwzględniana jest przy wyliczaniu zysku bądź straty na sprzedaży.

Wartość firmy powstała przed datą zmiany zasad na MSSF ujęta została w księgach zgodnie z wartością rozpoznaną według wcześniej stosowanych zasad rachunkowości i podlegała testowi na utratę wartości na dzień przejścia na MSSF.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy realizowany jest ściśle określony projekt, jest prawdopodobne że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne oraz koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania danego programu komputerowego. Aktywowany koszt odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania nie dłuższy niż 3 lata.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów

generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

W momencie gdy utrata wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyznaczanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Zapasy

Wartość początkowa (koszt) zapasów obejmuje wszystkie koszty (nabycia, wytworzenia i inne) poniesione w związku z doprowadzeniem zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu. Cena nabycia zapasów obejmuje cenę zakupu, powiększoną o cła importowe i inne podatki (niemożliwe do późniejszego odzyskania od władz podatkowych), koszty transportu, załadunku, wyładunku i inne koszty bezpośrednio związane z pozyskaniem zapasów, pomniejszaną o opusty, rabaty i inne podobne zmniejszenia.

Zapasy wycenia się w wartości początkowej (cenie nabycia lub koszcie wytworzenia) lub w cenie sprzedaży netto w zależności od tego, która z nich jest niższa. Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.).

W odniesieniu do zapasów, które nie są wzajemnie wymienne oraz wyrobów i usług wytworzonych i przeznaczonych do realizacji konkretnych przedsięwzięć koszt zapasów ustala się metodą szczegółowej identyfikacji poszczególnych kosztów. Metoda ta polega na przyporządkowaniu konkretnego kosztu (wartości początkowej) do poszczególnych pozycji zapasów. W odniesieniu do pozostałych zapasów koszt ustala się stosując metodę „pierwsze weszło, pierwsze wyszło” (FIFO).

Aktywa finansowe

Inwestycje ujmuje się w dniu zakupu i usuwa ze sprawozdania finansowego w dniu sprzedaży, jeśli umowa wymaga dostarczania ich w terminie wyznaczonym przez odpowiedni rynek, a ich wartość początkową wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji, z wyjątkiem tych aktywów, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe wyceniane początkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe klasyfikuje się jako: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Zwykle transakcje zakupu ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej grupy zalicza się aktywa finansowe przeznaczone do zbycia lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do zbycia, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości; lub
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do zbycia może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnątrz; lub
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata netto ujęte w rachunku zysków lub strat uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje oraz inne aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowanych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Grupa chce i może utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności klasyfikuje się jako inwestycje utrzymywane do wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Akcje i umarzalne obligacje nienotowane na giełdzie, będące w posiadaniu Grupy i znajdujące się w obrocie na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wykazuje w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek obliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej oraz ujemnych i dodatnich różnic kursowych dotyczących aktywów pieniężnych, które ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu. Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w chwili uzyskania przez Grupę prawa do ich otrzymania. Wartość godziwą aktywów pieniężnych dostępnych do sprzedaży denominowanych w walutach obcych określa się przeliczając te waluty po kursie spot na dzień bilansowy. Zmiana wartości godziwej przypadająca na różnice kursowe wynikające ze zmiany zamortyzowanego kosztu historycznego danego składnika aktywów wykazywana jest w rachunku zysków i strat, zaś pozostałe zmiany ujmuje się w kapitale własnym.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowanych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

Krótkoterminowe należności handlowe oraz pozostałe ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych należności odpowiada w przybliżeniu wartości stanowiącej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych nie dyskонтuje się.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji nienotowanych na giełdzie, sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Grupy w procesie windykacji należności; wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Z wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat, jeżeli wartość bilansowa inwestycji w dniu odwrócenia utraty wartości nie przekracza kwoty zamortyzowanego kosztu, powstającego gdyby utrata wartości nie została ujęta.

Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży

ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym.

Reklasyfikacje aktywów finansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą podlegać reklasyfikacji do pożyczek udzielonych i należności własnych, jeżeli na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych a jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy inne niż instrumenty pochodne oraz aktywa wyceniane według wartości godziwej według opcji wyceny w wartości godziwej, mogą zostać przekwalifikowane na następujących zasadach:

- Przeniesione do aktywów dostępnych do sprzedaży, jeżeli (a) instrument nie jest już przeznaczony do sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie, (b) na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych oraz (c) jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności,
- Jeżeli instrument nie spełnia definicji pożyczek udzielonych i należności własnych, reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży lub aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności, jest możliwa w rzadkich okolicznościach, przez które rozumie się udokumentowaną przez jednostkę incydentalną sytuację, w stosunku do której nie należy oczekiwać, że pojawi się w przyszłości lub regularnie.

Powyższe reklasyfikacje odbywają się po wartości godziwej z dnia reklasyfikacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą także podlegać reklasyfikacji do aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i odwrotnie.

Wyksięgowanie aktywów finansowych

Grupa wyksięguje składnik aktywów finansowych wyłącznie wtedy, gdy wygasną prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez taki składnik aktywów, albo gdy składnik aktywów finansowych wraz z zasadniczo całym ryzykiem i wszystkimi korzyściami związanymi z jego posiadaniem zostają przeniesione na inny podmiot. Jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zatrzymuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów i utrzymuje nad nim kontrolę, ujmuje zatrzymany udział w takim składniku aktywów i związane z nim zobowiązania z tytułu potencjalnych płatności. Jeśli natomiast Grupa zatrzymuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przeniesionym składnikiem aktywów, to nadal ujmuje stosowny składnik aktywów finansowych.

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Grupę

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Grupę ujmują się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży mogą być prezentowane jako kapitał własny wtedy i tylko wtedy, gdy spełniają wszystkie poniższe warunki:

- (a) ich posiadacz ma prawo do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji;
- (b) dany instrument należy do klasy instrumentów najbardziej podporządkowanych i wszystkie instrumenty w tej klasie mają identyczne cechy;
- (c) instrument nie posiada innych cech, które odpowiadałyby definicji zobowiązania finansowego; oraz
- (d) suma przewidywanych przepływów pieniężnych przypadających na ten instrument w okresie jego spłaty opiera się przede wszystkim o wynik finansowy, zmianę w ujętych aktywach netto lub zmianę

wartości godziwej ujętych i nieujętych aktywów netto jednostki (z wyłączeniem oddziaływania samego instrumentu). Wynik finansowy lub zmianę ujętych aktywów netto wycenia się w tym celu zgodnie z odpowiednimi MSSF. Podmiot nie może posiadać innych instrumentów, które znacząco zawężyłyby lub wyznaczały stałą kwotę zwrotu dla posiadacza instrumentu finansowego z opcją sprzedaży.

Kryteria klasyfikacji jako kapitału własnego instrumentów zobowiązujących do przekazania ich posiadaczowi proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku likwidacji oparte są na tych samych zasadach co przedstawione powyżej, z wyjątkiem punktów (c) i (d), które nie mają zastosowania.

Jeżeli spółka zależna wyemituje tego rodzaju instrumenty, które znajdują się w posiadaniu jednostek nie sprawujących nad nią kontroli i zostały przedstawione jako kapitał własny w sprawozdaniu finansowym tej spółki, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmowane są jako zobowiązanie, ponieważ nie będzie on najbardziej podporządkowanym instrumentem w grupie kapitałowej.

Złożone instrumenty finansowe

Składniki złożonych instrumentów wyemitowanych przez Grupę klasyfikuje się oddzielnie jako zobowiązania finansowe i kapitał własny, zgodnie z treścią zawartej umowy. Wartość godziwą składników stanowiących zobowiązania na dzień emisji szacuje się przy użyciu dominującej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych, niezamiennych instrumentów. Kwotę tę ujmuje się jako zobowiązanie po zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia tej kwoty związanego z zamianą lub do dnia wymagalności instrumentu. Komponent kapitałowy określa się odejmując wartość zobowiązania od ogólnej wartości godziwej złożonego instrumentu kapitałowego. Wartość tę ujmuje się w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku dochodowego i nie podlega ona późniejszemu przeszacowaniu.

Zobowiązania wynikające z umów gwarancji finansowej

Zobowiązania z tytułu gwarancji finansowej wycenia się początkowo w wartości godziwej, a następnie według wyższej z dwóch następujących wartości:

- kwoty zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- początkowo ujętej wartości pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o umorzenie ujęte zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy albo jako pozostałe zobowiązania finansowe.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia lub zdefiniowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i nie działającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnątrz; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a wynikające z nich zyski lub straty finansowe ujmuje się w rachunku zysków i strat z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji.

Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Krótkoterminowe zobowiązania handlowe oraz pozostałe ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości stanowiącej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych nie dyskontuje się.

Wyksięgowanie zobowiązań finansowych

Grupa wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wynikowy zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, chyba, że dany instrument pochodny pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Grupa definiuje określone instrumenty pochodne, jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazanych aktywów i zobowiązań lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia wartości godziwej), zabezpieczenia wysoce prawdopodobnych transakcji prognozowanych, zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) lub też jako zabezpieczenia inwestycji netto w jednostki działające za granicą.

Instrumenty prezentuje się jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa obrotowe lub zobowiązania krótkoterminowe.

Wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub w umowy niebędące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter instrumentu wbudowanego oraz ryzyko z nim związane nie jest ściśle powiązane z charakterem umowy bazowej i ryzykiem z niej wynikającym i jeżeli umowy bazowe nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa definiuje określone zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych obejmujące instrumenty pochodne, wbudowane instrumenty pochodne oraz inne instrumenty jako zabezpieczenia wartości godziwej, przepływów pieniężnych lub inwestycji netto w jednostki działające za granicą.

Zabezpieczenia ryzyka różnic kursowych w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego podmiot dokumentuje tę relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Ponadto Grupa dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, wraz z wszelkimi zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej przypadającymi na ryzyko objęte zabezpieczeniem. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zmiany pozycji zabezpieczanej przypadające na zabezpieczane ryzyko ujmowane są w pozycji rachunku zysków i strat dotyczącej tej zabezpieczanej pozycji.

Grupa przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli rozwiązuje powiązanie zabezpieczające, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. Korektę wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej wynikającą z zabezpieczanego ryzyka amortyzuje się w rachunku zysków i strat począwszy od chwili, gdy rachunkowość zabezpieczeń nie jest już stosowana.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest odraczana w kapitale własnym. Zysk lub strata związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Kwoty odniesione na kapitał własnym są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję, w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujęto zabezpieczaną pozycję. Jeśli jednak prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązania, zyski i straty odroczone uprzednio w kapitale własnym uwzględnia się w początkowej wycenie kosztów danego składnika aktywów lub zobowiązań.

Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania tworzy się w przypadku, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń, jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje zmniejszenie zasobów ucieleśniających korzyści ekonomiczne spółki oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty zobowiązania. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji.

Ważne oszacowania i osądy księgowe

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF/MSR wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wszystkie osądy, założenia, a także oszacowania, jakie zostały dokonane na potrzeby niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są prezentowane w wymaganych ujawnieniach odnoszących się do poszczególnych pozycji tego sprawozdania, w notach skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część. Oszacowania

i osądy poddawane są nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń w tym przewidywać co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji są zasadne.

Przyjęte szacunki i założenia odzwierciedlają najlepszą wiedzę kierownictwa Grupy, jednakże rzeczywiste wielkości mogą różnić się od przewidywanych.

Poniżej przedstawiono główne założenia dotyczące przyszłości oraz inne podstawowe przyczyny niepewności szacunków na dzień bilansowy, które niosą znaczące ryzyko konieczności dokonania istotnych korekt wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w trakcie następnego roku obrotowego:

Ujęcie przychodów

Dokonując osądu zarząd kierował się szczegółowymi kryteriami ujęcia przychodu ze sprzedaży towarów i usług określonymi w MSR 18. Przychody i koszty związane z realizacją operacji lotniczych są wykazywane w dacie wykonania operacji lotniczej, której dotyczą.

Zastosowanie stopy dyskontowej w celu wyliczenia wartości bilansowej zobowiązań z tytułu określonych świadczeń Grupy

Należności długoterminowe Grupy z tytułu wpłaconych depozytów są dyskontowane według stawki 1,11%. Najistotniejsze kryteria uwzględniane przy doborze obejmują możliwe do osiągnięcia korzyści w postaci dostępnego na rynku oprocentowania depozytów bankowych.

Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych

Grupa weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego.

Rezerwy

Grupa na dzień bilansowy utworzyła rezerwy na niewykorzystane urlopy (na podstawie kalkulacji sporządzonej bezpośrednio przez Grupę) oraz na badanie sprawozdań finansowych (na podstawie zawartej umowy).

3.6 Zasady konsolidacji

Konsolidacja

W skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzi sprawozdania finansowe Spółki i jednostek kontrolowanych przez Spółkę (spółki zależne). Kontrola jest osiągana w przypadku gdy Spółka ma zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki dla osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności. Spółka posiada bezpośrednią kontrolę nad Enter Air Sp. z o.o. i pośrednio nad 4 spółkami zależnymi od Enter Air Sp. z o.o.

W związku z tym, że przejście kontroli przez Enter Air S.A. nad Enter Air Sp. z o.o. nastąpiło pod wspólną kontrolą, do rozliczenia połączenia zastosowano metodę łączenia udziałów.

Metoda łączenia udziałów polega na sumowaniu poszczególnych pozycji odpowiednich aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów połączonych spółek, według stanu na dzień połączenia, po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu wyłączeń. Wyłączeniu podlega wartość kapitału zakładowego spółki zależnej oraz udziałów w cenie nabycia, a różnica między tymi wartościami została odniesiona w osobnej pozycji kapitałów własnych (Rozliczenie połączenia).

Wyłączeniu podlegają również wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze łączących się spółek oraz przychody i koszty operacji gospodarczych dokonywanych w danym roku obrotowym przed połączeniem między łączącymi się spółkami.

Objęcie kontroli w spółkach bezpośrednio zależnych od Enter Air Sp. z o.o. nastąpiło w wyniku objęcia udziałów nowoutworzonych spółek. Nie powstała w związku z tym wartość firmy.

Dochody i koszty jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia lub utworzenia danej jednostki oraz do dnia jej efektywnego zbycia. Całkowite dochody jednostek zależnych są przypisywane do właścicieli Spółki oraz do udziałów niedających kontroli nawet jeśli skutkiem tego przypisania będzie ujemne saldo udziałów niedających kontroli.

Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone.

W trakcie okresów sprawozdawczych nie miały miejsca zmiany struktury własności udziałów w spółkach zależnych.

3.7 Noty do skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016

3.7.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Przychody ze sprzedaży towarów	29.027	29.752
Przychody ze sprzedaży usług	781.329	727.231
	<u>810.356</u>	<u>756.983</u>

W ciągu roku występuje sezonowość uzyskiwanych przychodów ze sprzedaży. Rozkład procentowy przychodów ze sprzedaży w poszczególnych kwartałach w latach 2015-2016 przedstawia poniższa tabela:

	Rok 2016				Rok 2015			
	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	3Q	4Q
Przychody ze sprzedaży towarów	9,3	24,9	50,7	15,2	12,7	26,1	42,4	18,8
Przychody ze sprzedaży usług	8,4	26,9	44,9	19,8	13,4	27,5	45,0	14,1

Na przychody ze sprzedaży generowane przez Grupę znaczny wpływ ma sezonowość. Grupa osiąga wyższe przychody w II i III kwartale roku, zaś niższe w I i IV. Zjawisko to jest typowe dla całego sektora przewozów czarterowych i wynika z sezonowości leżącej u podstaw rynku usług turystycznych. Większość podróży Polaków do turystycznych destynacji odbywa się w miesiącach sezonu letniego, tj. od kwietnia do października.

3.7.2 Segmenty operacyjne

Informacje sporządzane dla osób decydujących w Grupie o przydziale zasobów oraz oceniających wyniki finansowe segmentów koncentrują się na analizie wyników ze sprzedaży usług lotniczych oraz wyników ze sprzedaży pokładowej towarów. Wyodrębnienie segmentów miało miejsce w oparciu o różnicowanie produktów i usług. Segmenty nie podlegały łączeniu.

Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są następujące:
Sprzedaż usług lotniczych oraz sprzedaż pokładowa towarów.

Rodzaj produktów i usług w segmentach jest następujący:
Sprzedaż usług lotniczych - wynajem samolotów wraz załogą, szkolenia lotnicze
Sprzedaż pokładowa obejmuje sprzedaż produktów spożywczych i produktów „duty-free”, takich jak alkohol, tytoń, perfumy czy akcesoria

Poniżej przedstawiono informacje o segmentach sprawozdawczych Grupy. Kwoty wykazane za lata ubiegłe zostały przedstawione zgodnie z wymogami MSSF 8.

Przychody i wyniki segmentów

Poniżej przedstawiono analizę przychodów i wyników Grupy w poszczególnych segmentach objętych sprawozdawczością:

Sprzedaż usług lotniczych

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Przychody ze sprzedaży	781.329	726.973
Koszt własny sprzedaży	(714.103)	(665.864)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	67.226	61.109
Koszty sprzedaży	(253)	(321)
Koszty ogólnego zarządu	(17.879)	(17.823)
Pozostałe przychody operacyjne	109	563
Pozostałe koszty operacyjne	(88)	(34)
Koszty finansowe - netto	(8.254)	(13.817)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	40.861	29.677

Sprzedaż pokładowa

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Przychody ze sprzedaży	29.027	29.752
Koszt własny sprzedaży	(15.781)	(16.800)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	13.246	12.952
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	-	-
Koszty finansowe - netto	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	13.246	12.952

Kwoty nieprzypisanych przychodów i kosztów w części przychodów i kosztów ze sprzedaży w 2015 roku dotyczyły przychodów z najmu nieruchomości będącej własnością Enter Air Services sp. z o.o. na rzecz podmiotów spoza grupy. W 2016 roku nie wystąpiły zdarzenia o podobnym charakterze. Pozostałe koszty i zyski z działalności finansowej dotyczą Enter Air S.A. i są związane z obowiązkami Spółki jako podmiotu giełdowego oraz lokat środków pozyskanych z emisji akcji serii C

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Przychody ze sprzedaży	-	258
Koszt własny sprzedaży	-	(222)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	-	36
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	(898)	(91)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	-	-
Koszty finansowe - netto	9.939	81
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	9.041	26

Powyższe przychody stanowią przychody od odbiorców zewnętrznych. W trakcie roku obrotowego nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w trakcie roku 2015).

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są takie same, jak polityka rachunkowości Grupy opisana w nocie do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej przedstawiono istotne pozycje przychodów dla segmentu sprzedaży usług lotniczych.

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
wynajem samolotów wraz załogą	774.686	721.038
szkolenia lotnicze	4.953	4.097
pozostałe	1.690	1.838
Razem przychody ze sprzedaży usług	781.329	726.973

Sprzedaż pokładowa obejmuje jedynie sprzedaż towarów i nie dokonuje się podziału na poszczególne grupy oferowanych produktów.

Poniżej przedstawiono istotne pozycje kosztów dla wyodrębnionych segmentów

Sprzedaż usług lotniczych

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	35.596	20.080
Zużycie materiałów i energii	226.849	230.534
Usługi obce	415.810	389.033
Podatki i opłaty	1.537	1.694
Wynagrodzenia	19.318	19.318
Świadczenia na rzecz pracownika	797	1.394
Ubezpieczenia społeczne	3.094	2.672
Wyjazdy służbowe	4.393	3.816
Pozostałe koszty	24.102	16.244
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Różnice kursowe	738	(776)
	732.235	684.008
Koszty sprzedaży	253	321
Koszty ogólnego zarządu	17.879	17.823
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	714.103	665.864
	732.235	684.008

Sprzedaż pokładowa

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15.781	16.800
	15.781	16.800
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	-	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15.781	16.800
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	-	-
	15.781	16.800

Wykazane w sprawozdaniu w nocie 6 koszty odsetek związane są w całości z segmentem usług lotniczych.

Kwoty nieprzypisane

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	-	-
Zużycie materiałów i energii	-	-
Usługi obce	449	313
Podatki i opłaty	7	-
Wynagrodzenia	385	-
Świadczenia na rzecz pracownika	-	-
Ubezpieczenia społeczne	28	-
Wyjazdy służbowe	-	-
Pozostałe koszty	28	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Różnice kursowe	-	-
	897	313
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	897	91
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	-	222
	897	313

Aktywa i zobowiązania segmentów

	Sprzedż usług lotniczych	
	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Aktywa ogółem	607.938	344.986
Zobowiązania ogółem	494.832	273.328
Amortyzacja	35.596	20.080
	Sprzedż pokładowa	
	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Aktywa ogółem	2.376	2.537
Zobowiązania ogółem	-	-
	Kwoty nieprzypisane	
	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Aktywa ogółem	106.658	96.674
Zobowiązania ogółem	4.953	388

W okresach objętych sprawozdaniem nie występowały istotne pozycje nie pieniężne inne niż amortyzacja.

Informacje geograficzne

Grupa jest czarterowym przewoźnikiem europejskim z siedzibą w Polsce. Grupa wykonuje operacje lotnicze na podstawie europejskiej licencji operacyjnej do ponad 250 portów na obszarze całej Unii Europejskiej, Afryki Północnej, Izraela, Zatoki Perskiej, Szwajcarii, Norwegii, Islandii. Klientami grupy są w 99% klienci instytucjonalni. Jedynie niewielka część oferty kierowana jest do klientów indywidualnych.

Nie istnieje jednoznaczne przypisanie jakiegokolwiek aktywa spółki do któregoś z obszarów geograficznych. Wszystkie aktywa spółki mogą być swobodnie przemieszczane i generować przychody w dowolnie wybranym miejscu na świecie.

Z uwagi na fakt, że loty wykonywane są łącznie do 36 krajów, Grupa dokonuje w sprawozdaniach finansowych podziału przychodów na rynki geograficzne w oparciu o kraj pochodzenia klientów Grupy (tj. głównie biura podróży i konsolidatorzy rynku turystycznego). Zgodnie z tym podziałem przychody dzielą się następująco:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Krajowi	459.304	476.942
Zagraniczni	322.025	250.030
	781.329	726.973

Powyższe przychody stanowią przychody od odbiorców zewnętrznych. W trakcie roku obrotowego nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w latach poprzednich).

Informacje o wiodących klientach

Głównymi odbiorcami usług Grupy są touroperatorzy oraz konsolidatorzy/brokerzy, będący pośrednikiem pomiędzy Grupą, a touroperatorami, konsolidujący zapotrzebowanie biur podróży na miejsca w samolocie. Grupa współpracuje głównie z polskimi klientami, ale w portfelu odbiorców znajdują się również podmioty m.in. z Czech, Izraela czy Szwecji. Podkreślić należy, że Enter Air współpracuje jedynie z wybranymi biurami podróży / konsolidatorami o stabilnej sytuacji finansowej, co pozwala zabezpieczyć się Grupie przed nieoczekiwaną utratą jednego z kontrahentów.

Wśród odbiorców których udział w przychodach Grupy w 2016 roku przekroczył 10% należy wymienić Tui Poland sp. z o.o. , Airconsulting s.r.o., Rainbow Tours S.A. oraz Itaka Holdings S.A.. Przychody osiągnięte od wymienionych odbiorców wynosiły odpowiednio 198 mln zł, 133 mln zł, 128 mln zł i 111 mln zł. Udział wymienionych odbiorców w sumie przychodów Grupy wyniósł odpowiednio 24,4%, 16,5%, 15,8% oraz 13,7%.

3.7.3 Koszty według rodzaju

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	35.596	20.080
Zużycie materiałów i energii	226.849	230.534
Usługi obce	416.259	389.346
Podatki i opłaty	1.545	1.694
Wynagrodzenia	19.703	19.318
Świadczenia na rzecz pracownika	797	1.394
Ubezpieczenia społeczne	3.122	2.672
Wyjazdy służbowe	4.393	3.816
Pozostałe koszty	24.130	16.244
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15.781	16.800
Różnice kursowe	738	(776)
	748.914	701.121
Koszty sprzedaży	253	321
Koszty ogólnego zarządu	18.777	17.914
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15.781	16.800
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	714.103	666.086
	748.914	701.121

Grupa amortyzację środków trwałych oraz wartości niematerialnych ujęła w całości w pozycji koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług.

3.7.4 Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Odszkodowania i kary otrzymane	109	563
Razem	109	563

3.7.5 Pozostałe koszty operacyjne

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Pozostałe koszty	88	34
Razem	88	34

3.7.6 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Odsetki od rachunków bankowych	322	69
Różnice kursowe	10.653	-
Pozostałe przychody finansowe	47	88
	11.021	156

Koszty finansowe:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Koszty odsetek od:		
Kredytów bankowych	918	498
Leasingów finansowych	7.593	5.179
Inne	108	321
Różnice kursowe	-	6.919
Prowizje od kredytów	650	915
Pozostałe koszty finansowe	68	60
	9.336	13.892
Ogółem koszty finansowe netto	1.685	(13.736)

3.7.7 Podatek dochodowy

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Podatek bieżący	19.096	2.668
Podatek odroczoney	(6.122)	6.207
	12.975	8.876

Zastosowana stawka podatku dochodowy (część bieżąca oraz odroczoney) we wszystkich prezentowanych okresach wyniosła 19%.

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z wynikiem finansowym:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Zysk przed opodatkowaniem	63.148	42.655
Podatek wyliczony wg stawek krajowych, mających zastosowanie do dochodów w poszczególnych krajach	11.998	8.104
Przychody do opodatkowania (pozabilansowe)	194	(553)
Podatek od dochodów niepodlegających opodatkowaniu	471	(1.346)
Podatek od kosztów niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	6.329	(2.574)
Strata podatkowa podlegająca odliczeniu	106	(965)
Koszty poprzedniego roku	-	-
Inne	-	1
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego bieżącego	19.097	2.668
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego odroczonego	(6.122)	6.207
Obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego razem:	<u>12.975</u>	<u>8.876</u>

3.7.8 Zyski/straty kursowe netto

Różnice kursowe odniesione do sprawozdania z całkowitych dochodów uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Koszt własny sprzedaży	(738)	776
Koszty finansowe netto	10.653	(6.919)
	<u>9.914</u>	<u>(6.143)</u>

3.7.9 Dywidenda

W 2Q 2016 roku nastąpiła wypłata dywidendy za rok 2015. Pozostała część zysku została przeniesiona na kapitał zapasowy.

Kwota wypłaconej dywidendy w (PLN)	3.508.750
Ilość akcji uprawnionych do wypłaty dywidendy	17.543.750
Dywidenda na jedną akcję (PLN)	0,20

3.7.10 Zysk przypadający na jeden udział/akcję

Podstawowy zysk na udział wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na udziałowców Spółki oraz średniej ważonej liczby udziałów zwykłych w trakcie roku.

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	50.173	33.779
Liczba akcji na koniec okresu	17.543.750	17.543.750
Podstawowy zysk na jedną akcję (zwykły i rozwodniony) w złotych	<u>2,860</u>	<u>1,925</u>
	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	50.173	33.779
Średnia ważona liczba akcji w sztukach	17.543.750	10.582.106
Podstawowy zysk na jedną akcję (zwykły i rozwodniony) w złotych	<u>2,860</u>	<u>3,192</u>

Szczegóły dotyczące emisji akcji mające miejsce w 2014 i 2015 zostały podane w nocie 20.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Grupa nie posiada składników powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji.

3.7.11 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle 000' PLN	Środki transportu i urządzenia 000' PLN	Środki trwałe w budowie 000' PLN	Wyposażenie i inne aktywa trwałe 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 31 grudnia 2014					
Koszt (brutto)	61	111.371	7	247	111.686
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(15)	(19.657)	-	(186)	(19.859)
Wartość księgowa netto koniec okresu	46	91.714	7	61	91.827
Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015					
Wartość księgowa netto na początek okresu	46	91.714	7	61	91.827
Zwiększenia	6.925	97.321	104.368	-	208.614
Zmniejszenia	-	(18)	(104.352)	-	(104.370)
Amortyzacja	(231)	(19.796)	-	(24)	(20.051)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	6.740	169.221	23	36	176.019
Stan na 31 grudnia 2015					
Koszt (brutto)	6.986	208.652	23	247	215.907
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(247)	(39.431)	-	(210)	(39.888)
Wartość księgowa netto koniec okresu	6.739	169.221	23	36	176.019
Okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016					
Wartość księgowa netto na początek okresu	6.739	169.221	23	36	176.019
Zwiększenia	2.259	324.631	317.243	249	644.382
Zmniejszenia	-	(120.645)	(317.266)	-	(437.911)
Amortyzacja	(319)	(35.047)	-	(179)	(35.545)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	8.679	338.159	-	107	346.945
Stan na 31 grudnia 2016					
Koszt (brutto)	9.244	361.451	-	496	371.192
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(566)	(23.292)	-	(389)	(24.247)
Wartość księgowa netto koniec okresu	8.679	338.159	-	107	346.945

W wartości netto maszyn, urządzeń i innych aktywów trwałych ujęta jest wartość netto aktywów użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego wynosząca: 30.933 tys. PLN (2015: 25.097 tys. PLN).

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji zastosowano okresy ekonomicznego użytkowania następujących aktywów trwałych:

Budynki i budowle – 10 lat

Środki transportu – 5 lat

Samoloty – 7 lat

Wyposażenie i inne aktywa – 5 lat

Istotne zwiększenie rzeczowych składników majątku trwałego mające miejsce w 2016 dotyczy nabycia dwóch samolotów Boeing 737-800 w leasingu zwrotnym, wartość początkowa 212.479 tys. PLN.

W IV kwartale 2016 roku Enter Air sp. z o.o. dokonała wykupu z leasingu finansowego 3 samolotów boeing 737-400 celem ich dalszej odsprzedaży, która nastąpiła w tym samym kwartale. Transakcje były związane z realizacją procesu restrukturyzacji floty Grupy.

Grupa na bieżąco analizuje potrzebę utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów. W wyniku przeprowadzonych analiz w roku 2016 nie stwierdzono potrzeby utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości któregokolwiek z aktywów Grupy.

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych są następujące:

Właścicielem 2 samolotów (2 Boeing 737-800) jest PKO Leasing S.A., właścicielem 1 samolotu (Boeing 737-800) jest BZWBK Leasing S.A, Enter Air Sp. z o.o. jest natomiast ich użytkownikiem w ramach umowy leasingu finansowego. Po zakończeniu umowy samoloty przechodzą na własność Enter Air Sp. z o.o.. Łączna wartość netto samolotów będących przedmiotem leasingu finansowego wynosi 304.543 tys zł.

W II kwartale 2016 roku Spółka Enter Air Executive Services Sp. z o.o. nabyła samolot Pilatus PC-12/45 w celu prowadzenia działalności wspierającej na rzecz Spółki nadrzędnej w zakresie przewozu załóg i dowozu części zamiennych do samolotów oraz mechaników w przypadku problemów technicznych poza głównymi bazami. Spółka po odsprzedaży samolotu do BZ WBK Leasing S.A., przyjęła samolot do użytkowania w ramach umowy leasingu finansowego.

3.7.12 Wartości niematerialne

	Oprogramowanie i licencje komputerowe 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 31 grudnia 2014		
Koszt (brutto)	62	62
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(62)	(62)
Wartość księgowa netto koniec okresu	<u>-</u>	<u>-</u>
Okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015		
Wartość księgowa netto na początek okresu	-	-
Zwiększenia	102	102
Zmniejszenia	-	-
Amortyzacja	(28)	(28)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	<u>74</u>	<u>74</u>
Stan na 31 grudnia 2015		
Koszt (brutto)	164	164
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(90)	(90)
Wartość księgowa netto koniec okresu	<u>74</u>	<u>74</u>
Okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016		
Wartość księgowa netto na początek okresu	74	74
Zwiększenia	30	30
Zmniejszenia	-	-
Amortyzacja	(51)	(51)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	<u>52</u>	<u>52</u>
Stan na 31 grudnia 2016		
Koszt (brutto)	194	194
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(141)	(141)
Wartość księgowa netto koniec okresu	<u>52</u>	<u>52</u>

Nie występują wartości niematerialne i prawne wytworzone we własnym zakresie. Grupa nie posiada wartości niematerialnych i prawnych o nieokreślonym okresie ekonomicznej użyteczności.

3.7.13 Inwestycje w jednostkach zależnych

	miejsce siedziby spółki	procent posiadanych udziałów %	procent posiadanych głosów %	metoda konsolidacji
Enter Air Services sp. z o.o.	Warszawa	100,00%	100,00%	pełna
EnterAir.cz.s.r.o.	Mosnov	100,00%	100,00%	pełna
Enter Air International LTD	Dublin	100,00%	100,00%	pełna
Enter Air Executive services	Warszawa	100,00%	100,00%	pełna

Enter Air Services sp. z o.o. została utworzona 24 maja 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

EnterAir.cz.s.r.o. została utworzona 20 lipca 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

Enter Air International LTD została utworzona 2 stycznia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

Enter Air Executive Services sp. z o.o. została utworzona 28 sierpnia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 60% udziałów. W dniu 24 lipca 2015 Enter Air sp. z o.o. odkupiła udziały pozostające poza kontrolą i od tej daty posiada 100% udziałów Enter Air Executive Services sp. z o.o.

3.7.14 Należności handlowe oraz pozostałe – długoterminowe

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Depozyty - użytkowanie samolotów w leasingu operacyjnym	26.745	22.995
Zaliczki na dostawę nowych samolotów	85.606	12.254
Kaucje umowy najmu biur	150	237
	112.501	35.486

3.7.15 Zapasy

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Towary – sprzedaż pokładowa	2.376	2.537
	2.376	2.537

Koszt zapasów ujęty w pozycji „Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł 15.781 tys. zł (2015: 16.800 tys. zł).

3.7.16 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Należności handlowe	87.079	41.422
Odpis aktualizujący wartość należności	(38)	(38)
Należności handlowe netto	87.042	41.384
Inne należności	4.108	3.521
	91.149	44.904

Zarząd Grupy uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Główne ryzyko kredytowe Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi. Kwoty prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są wartościami netto, po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące, oszacowane przez kierownictwo Grupy na podstawie przeszłych doświadczeń oraz oceny aktualnej sytuacji ekonomicznej.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie jest stosunkowo niewielka, w związku koniecznością dokonania przez klientów przedpłat na poczet realizacji operacji lotniczych. Struktura czasowa należności handlowych przedstawia się następująco:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Bieżące	80.669	36.529
Przeterminowane:		
Do 3 miesięcy	3.159	2.741
Od 3 do 6 miesięcy	1.360	364
Od 6 do 12 miesięcy	87	55
Powyżej 12 miesięcy	1.767	1.696
	87.042	41.384

Wartości bilansowe należności handlowych i pozostałych należności są wyrażone w następujących walutach:

Waluta	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
USD	24.711	20.612
GBP	3.769	2.284
EUR	27.993	17.241
PLN	32.443	3.839
Inne	2.234	929
	91.149	44.904

Zmiany stanu odpisu aktualizującego wartości należności handlowych

	Rok 2016 000' PLN	Rok 2015 000' PLN
Stan na dzień 1 stycznia	38	38
Utworzenie odpisu	-	-
Należności spisane w trakcie roku obrotowego jako nieściągalne	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	38	38

Należności handlowe i pozostałe należności nie zawierają pozycji o obniżonej wartości.

Na zabezpieczenie posiadanych należności jak również realizację podpisanych kontraktów spółka posiada depozyty wniesione przez klientów wykazywane w pozycji Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania. Poniższa tabela przedstawia wysokość otrzymanych depozytów na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Depozyty Tour Operatorów	10.870	14.292

3.7.17 Bieżące aktywa podatkowe

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Nadpłata podatku VAT	23	1.435
Rozrachunki z urzędem celnym	167	463
Rozliczenie naliczonego VAT-u	12	8
	202	1.905

3.7.18 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Środki pieniężne w kasie i w banku	113.175	41.399
Krótkoterminowe depozyty bankowe	5.262	103.663
	118.437	145.063

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych, w skład środków pieniężnych wchodzi:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Środki pieniężne w kasie i w banku	113.175	41.399
Krótkoterminowe depozyty bankowe	5.262	103.663
	118.437	145.063

3.7.19 Rozliczenia międzyokresowe

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Rozliczenie leasing	24.145	22.232
Rozliczenie ubezpieczenia samolotów	1	225
Rozliczenie VAT naliczony	1.162	663
Koszty naprawy samolotów	-	1.800
Koszty usług lotniczych	-	1.115
Pozostałe rozliczenia kosztów	6.661	2.229
	31.969	28.334

3.7.20 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Kapitał zakładowy wyemitowany i zapłacony:	17.544	17.544
liczba akcji	17.543.750	17.543.750
wartość nominalna jednej akcji w PLN	1,0	1,0
Wartość nominalna wszystkich akcji	17.544	17.544

Seria	Liczba szt.	Data Rejestracji
Stan na 1 stycznia 2016 w tym:		
A – Kapitał zakładowy	100,000	
B - za udziały Enter Air Sp. z o.o.	10.443.747	9/02/2015
B - za znak towarowy	3	
C – Oferta publiczna	7.000.000	30/12/2015
Razem	17.543.750	

W bieżącym roku obrotowym nie nastąpiły żadne zmiany w kapitale podstawowym Spółki.

Akcjonariusze Enter Air S.A. posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu według stanu na dzień 31 grudnia 2016:

Nazwa Akcjonariusza	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów
Pan Marcin Andrzej Kubrak	6 895 389	39,30%
Pan Grzegorz Polaniecki	2 318 699	13,22%
Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechno Towarzystwo Emerytalne S.A.	2 000 000	11,4%
Fundusze zarządzane przez Investors Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	1.538.157	8,77%
OFE Generali	1 350 000	7,7%

Powyższa informacja o stanie posiadania akcji Spółki przez akcjonariuszy (w tym będących członkami organów Spółki) posiadających co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki sporządzona została na podstawie aktualnych na dzień 1 maja 2016 roku ujawnień zawartych wykazie akcjonariuszy uprawnionych do głosowania na Walnym Zgromadzeniu Spółki, Księdze Akcji Imiennych prowadzonej w Spółce (w zakresie posiadanych akcji imiennych), a także informacji uzyskanych od akcjonariuszy w drodze realizacji przez nich obowiązków nałożonych na akcjonariuszy spółek publicznych mocą odpowiednich postanowień ustaw z dnia 29.07.2005 r., tj.: ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (art. 69 i art. 69a) i ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (art. 160 i nast.).

Spółka nie posiada informacji by w okresie następującym po 31 grudnia 2016 do dnia publikacji niniejszego raportu nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji przez akcjonariuszy posiadających Akcje serii C uprawniające do co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Wszystkie wyemitowane przez podmiot dominujący akcje są akcjami zwykłymi bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku.

3.7.21 Kapitał zapasowy

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Stan na początek okresu	157.811	53.957
Nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną akcji	-	90.943
Koszty emisji kapitału akcyjnego	-	(4.291)
Przeniesienie zysku poprzedniego okresu na kapitał zapasowy	30.166	17.203
Stan na koniec okresu	187.978	157.811

3.7.22 Rozliczenie połączenia

W grudniu 2014 miało miejsce podwyższenie kapitału podstawowego Enter Air Sp. z o.o. o kwotę 10.444 tys. zł. Łączna wartość nowoutworzonych udziałów wynosiła 41.745 tys. zł i została pokryta aportem w postaci 100% udziałów w Enter Air Sp. z o.o. Do celów rozliczenia połączenia przyjęto datę

przejęcia na dzień 31 grudnia 2014. Szczegółowe informacje dotyczące transakcji zostały podane w nocie 20.

Przejęcie kontroli przez Enter Air S.A. nad Enter Air Sp. z o.o. nastąpiło pod wspólną kontrolą, dlatego do rozliczenia połączenia zastosowano metodę łączenia udziałów. W związku z tym do celów sporządzenia danych porównywalnych skonsolidowane dane finansowe zostały przedstawione w taki sposób jakby przejęcie kontroli nad Enter Air Sp. z o.o. nastąpiło z dniem 01.01.2013.

Połączenie rozliczono metodą łączenia udziałów, dane Grupy Enter Air Sp. z o.o. włączono do konsolidacji według wartości księgowej. Wyłączeniu podlegała wartość udziałów 3.120.000 zł oraz kapitałów 38.654.988 zł. Skutki połączenia ujęte zostały w osobnej pozycji kapitałów własnych „Rozliczenie połączenia”

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Rozliczenie połączenia z Enter Air sp. z o.o.	(38.655)	(38.655)
Stan na koniec okresu	<u>(38.655)</u>	<u>(38.655)</u>

3.7.23 Zyski zatrzymane

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Stan na początek okresu	5	(227)
Rozliczenie wyniku z lat ubiegłych	(5)	-
Rozliczenie wyniku udziałowców mniejszościowych	-	4
Nie rozliczony wynik poprzedniego okresu	149	228
Stan na koniec okresu	<u>149</u>	<u>5</u>

Zyski zatrzymane dotyczą Enter Air Services sp. z o.o. , która posiada inny niż pozostałe spółki okres obrotowy od 01.10 do 30.09. Sprawozdanie za 12 miesięcy od 01.01 do 31.12 jest przygotowywane wyłącznie na potrzeby konsolidacji.

3.7.24 Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Stan na początek okresu	(2)	(3)
Różnice kursowe z przeliczenia	1	1
Stan na koniec okresu	<u>(1)</u>	<u>(2)</u>

3.7.25 Podatek odroczony

Zmiany stanu brutto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się następująco:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Stan na początek okresu	13.243	(7.036)
Obciążenie wyniku finansowego	(6.122)	13.243
Pomniejszenie kapitału własnego	-	-
Stan na koniec okresu	<u>7.121</u>	<u>6.207</u>

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku przedstawione zostały w tabelach poniżej.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:	wycena bilansowa	amortyzacja podatkowa powyżej bilansowej	Oplaty wstępne	noty przychód bilansowy	pozostałe	Razem
	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN
Stan na 31 grudnia 2014	899	3.662	1.925	374	1.295	13.794
Wpływ na wynik finansowy	1.008	(973)	1.651	1.212	(756)	8.637
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2015	1.907	2.688	3.576	1.587	540	22.431
Wpływ na wynik finansowy	1.389	553	3.442	190	420	(1.970)
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016	3.296	3.242	7.018	1.777	959	20.462

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:	ZUS do zapłaty w następnym miesiącu	Wynagrodzenia do wypłaty w następnym miesiącu	wycena bilansowa	rezerwa urlopowa	strata podatkowa rok 2011	Leasing finansowy rozliczany w czasie	pozostałe	Razem
	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN
Stan na 31 grudnia 2014	72	43	1.228	200	977	3.038	1.201	6.758
Wpływ na wynik finansowy	7	(3)	1.822	27	(969)	442	1.104	2.430
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2015	79	40	3.050	226	8	3.480	2.305	9.188
Wpływ na wynik finansowy	22	5	(179)	32	119	950	3.204	4.153
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016	101	45	2.871	258	127	4.430	5.509	13.341

3.7.26 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015
	000' PLN	000' PLN
Zobowiązania handlowe	37.712	36.070
Depozyty Tour Operatorów	10.870	14.292
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1.303	1.168
Zobowiązanie z tytułu podatku VAT	47.089	74
Inne podatkowe, w tym wobec ZUS	560	770
Pozostałe zobowiązania	176	146
	97.710	52.519

Średni termin płatności zobowiązań handlowych wynosi 30 dni. Grupa posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie.

Zarząd Grupy uważa, że wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

3.7.27 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015
	000' PLN	000' PLN
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:		
jednego roku	45.909	26.221
dwóch do pięciu lat	237.672	64.728
powyżej pięciu lat	43.046	43.276
	326.627	134.224
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	(37.038)	(17.850)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	289.589	116.374

W zawartych umowach nie pojawiają się żadne opłaty warunkowe.

Wzrost wartości w tej pozycji wynika z podpisania umowy leasingu finansowego związanej z zakupem dwóch samolotów Boeing 737-800 o łącznej wartości 48.000 tys. USD plus odsetki. Szczegółowy opis umów znajduje się w sprawozdaniu Zarządu w nocie 6.1

Wartość godziwa zobowiązań leasingowych Grupy nie różni się istotnie od ich wartości księgowej. Zobowiązanie Grupy z tytułu leasingu jest zabezpieczone na rzecz leasingodawcy w postaci zastawu rejestrowego na leasingowanych środków trwałych.

Zobowiązania z tytułu leasingu są denominowane w następujących walutach i na 31.12.2016 roku wynosiły:

	wartość w walucie obcej	wartość w PLN
USD	23.602	98.638
EUR	43.132	190.815
PLN	136	136
		289.589

Wartość godziwa zobowiązań leasingowych Grupy nie różni się istotnie od ich wartości księgowej. Zobowiązanie Grupy z tytułu leasingu jest zabezpieczone na rzecz leasingodawcy w postaci zastawu rejestrowego na leasingowanych środków trwałych.

3.7.28 Kredyty i pożyczki

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Długoterminowe		
Kredyt na zakup nieruchomości	3.634	4.391
Pożyczki	-	-
	<u>3.634</u>	<u>4.391</u>
Krótkoterminowe		
Kredyty w rachunku bieżącym	-	37.079
Kredyt na zakup nieruchomości	817	817
Pożyczki	-	-
	<u>817</u>	<u>37.896</u>
Kredyty i pożyczki razem	<u><u>4.451</u></u>	<u><u>42.287</u></u>

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów i pożyczek Grupy przedstawia się w sposób następujący:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
PLN	-	-
USD	-	37.079
EUR	4.451	5.208
	<u>4.451</u>	<u>42.287</u>

Kredyty bankowe oprocentowane są według zmiennych stóp procentowych, co naraża Grupę na ryzyko zmiany wartości przepływów pieniężnych w zależności od zmiany stóp procentowych.

W umowach kredytowych, strony uzgodniły standardowy dla tego typu transakcji katalog zabezpieczeń, w tym w szczególności weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz globalną cesję na rzecz Banków wierzycelności należnych Enter Air Sp. z o.o. oraz Enter Air Services sp. z o.o. na podstawie umowy handlowych.

Umowy zawierają standardowe dla tego typu umów postanowienia, w tym dotyczące m.in. obowiązku wykorzystania kredytu zgodnie z przeznaczeniem, utrzymania przez Enter Air Sp. z o.o. oraz Enter Air Services sp. z o.o. określonych wskaźników finansowych na ustalonym w umowie poziomie, a także zobowiązania do przekazywania Bankom określonych informacji dotyczących sytuacji finansowej spółki. Ponadto, Enter Air Sp. z o.o. w umowach zobowiązała się do utrzymywania średniomiesięcznych wpływów łącznie na wskazane w umowie rachunki bieżące Enter Air Sp. z o.o. prowadzone przez Banki na określonym w umowie poziomie, jak również nieudzielania poręczeń i gwarancji za inne, nieobciążania aktywów stanowiących zabezpieczenie Banków na rzecz innych wierzycieli, niepodjęcie uchwał o obniżeniu kapitału zakładowego.

Enter Air Sp. z o.o. zobowiązała się także do informowania Banków o zdarzeniach organizacyjnych i gospodarczych (w tym zmianach własnościowych i kapitałowych, zmianach na stanowiskach zarządzających, postępowaniach sądowych) mających istotny wpływ na sytuację prawną, finansową lub ekonomiczną Enter Air Sp. z o.o., przy czym Banki zastrzegły sobie prawo do dokonania oceny czy wprowadzone zmiany lub zaistniałe zdarzenia nie powodują zwiększenia ryzyka braku spłaty kredytu, a w przypadku stwierdzenia wzrostu ryzyka do zawieszenia prawa do dokonywania ciągłych kredytów lub wypowiedzenia umowy.

Umowy zawierają również ograniczenia w zakresie wypłaty dywidendy. Enter Air Sp. z o.o. oraz Enter Air Services sp. z o.o. zobowiązały się do niedokonywania wypłaty dywidendy bez pisemnej zgody Banków.

W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło naruszenie postanowień umów kredytowych oraz nie wystąpiły trudności w regulowaniu zobowiązań wynikających z umów kredytowych.

3.7.29 Rezerwy

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Długoterminowe	1.357	1.191
Krótkoterminowe	28.064	6.089
	<u>29.421</u>	<u>7.280</u>

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	Urlopową 000' PLN	Koszty usług 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 1 stycznia 2015	1.051	63	1.113
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów			-
- utworzenie dodatkowych rezerw	140	6.082	6.222
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	-	-	-
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	(55)	(55)
Stan na 31 grudnia 2015	<u>1.191</u>	<u>6.090</u>	<u>7.280</u>
Stan na 1 stycznia 2016	1.191	6.090	7.280
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów			-
- utworzenie dodatkowych rezerw	166	32.525	32.733
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	-	-	-
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	(10.591)	(10.591)
Stan na 31 grudnia 2016	<u>1.357</u>	<u>28.065</u>	<u>29.421</u>

Rezerwy na koszty usług obejmują rezerwy związane z kosztami wykonywanych w 2016 roku operacji lotniczych oraz szacunkowe koszty przeglądów i remontów samolotów zależne od nalotu w wysokości 28.000 tys. zł oraz pozostałe usługi w wysokości 65 tys. zł

3.7.30 Rozliczenia międzyokresowe

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Długoterminowe:		
Rozliczenie zysku z transakcji leasingu zwrotnego	18.683	12.790
	<u>18.683</u>	<u>12.790</u>

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Krótkoterminowe:		
Przychody przyszłych okresów z tytułu przewozów	17.553	11.741
Rozliczenie zysku z transakcji leasingu zwrotnego	4.633	5.527
Inne	70	51
	<u>22.256</u>	<u>17.319</u>

3.7.31 Świadczenia pracownicze

Na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień bilansowy składają się:

	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015
	000' PLN	000' PLN
wynagrodzenia płatne w następnym miesiącu	1.303	1.168
	1.303	1.168

Z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto następujące kwoty:

	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015
	000' PLN	000' PLN
Koszty bieżącego zatrudnienia	19.703	19.318
Koszty ubezpieczeń społecznych	3.122	2.672
Inne świadczenia na rzecz pracowników	797	1.394
	23.623	23.384

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

	2016	2015
	Liczba pracowników	Liczba pracowników
Zarząd	4	4
Pracownicy operacyjni	265	211
Księgowość i administracja	99	95
	368	310

3.7.32 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Spółki Grupy Enter Air mają podpisane umowy o pracę na okresy określone nieprzekraczające 5 lat. W okresie trwania podpisanych umów żaden z pracowników nie osiągnie wieku przed emerytalnego.

3.7.33 Zobowiązania warunkowe

Poniżej przedstawiono zestawienie otwartych akredytyw wg stanu na 31 grudnia 2016:

Beneficjent	kwota	waluta	data zamknięcia	cel
LIFT_Maroco(Gecas)	920.000	USD	30-03-2018	zabezpieczenie dostawy samolotu
GE Capital	350.000	USD	18-07-2017	zabezpieczenie dostawy samolotu od AFT Trust-Sub
CIT	800.000	USD	02-01-2018	zabezpieczenie dostawy samolotu
CIT	700.000	USD	09-01-2018	zabezpieczenie dostawy samolotu

Zobowiązania warunkowe wynikające z podpisanych umów:
leasingu finansowego ujęte są w nocie 27,
kredytowych ujęte są w nocie 28.

Na dzień sporządzenia sprawozdania nie występują przyszłe zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych.

3.7.34 Umowy leasingu operacyjnego

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Minimalne opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów bieżącego okresu	102.250	100.370

Na dzień bilansowy, Grupa posiadała zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, których wartość bieżąca wynosiła (w podziale na terminy płatności):

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
w okresie do roku	95.702	95.350
w okresie od 2 – 5 lat	262.937	256.226
powyżej 5 lat	7.585	9.234
	366.224	360.810

Przedmiotem umów leasingowych jest 1 samolot Boeing typu 737-400 oraz 8 samolotów Boeing 737-800

Umowy zawierają standardowe dla tego typu umów postanowienia i nakładają na korzystającego m.in. obowiązek terminowej zapłaty rat leasingowych oraz wniesienia depozytu gwarancyjnego. Przedłużenie umów leasingu operacyjnego nie jest zagwarantowane w podpisanych umowach. Umowy nie przewidują odkupu przedmiotu leasingu po zakończeniu okresu umowy. Niektóre umowy dają prawo pierwokupu w przypadku, gdy właściciel samolotu podejmie decyzję o jego sprzedaży.

Umowy są zawarte na czas określony, istnieje możliwość ich przedłużenia w drodze negocjacji nowych warunków umów. Umowy nie przewidują opcji wykupu przedmiotu leasingu po ich zakończeniu.

4 INFORMACJE DODATKOWE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

4.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje pomiędzy Enter Air S.A i podmiotami powiązаныmi ujawnione zostały poniżej.

Transakcje handlowe

W latach 2015-2016 Enter Air S.A .nie była podmiotem zależnym nie wystąpiły zatem żadne transakcje z podmiotem dominującym

W roku 2016 Spółka zawarła następujące transakcje z podmiotem powiązаныm Enter Air sp. z o.o.

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000' PLN
Zakupy usług		
- koszty dotyczące IPO ponoszone przez Enter Air Sp. z o.o.	227	3.008
- koszty dotyczące najmu biura będącego siedzibą Enter Air S.A.	71	-
- koszt ubezpieczenia	60	-

Zakupy towarów odbywały się w oparciu o ceny rynkowe.

W sprawozdaniach jednostkowych Enter Air S.A ujęto przychód a Enter Air sp. z o.o. koszt w wysokości 8.000 tys. PLN związany z użytkowaniem w oparciu o umowę licencyjną znaku firmowego będącego własnością Enter Air S.A. Zapisy tej umowy przewidują, że rozliczenie kosztów użytkowania znaku nastąpi po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za rok, którego opłata licencyjna dotyczy.

Rozrachunki na dzień bilansowy nie są zabezpieczone i zostaną uregulowane gotówkowo. Nie wystąpiły rezerwy na należności wątpliwe oraz koszty w ciągu okresu dotyczące należności nieściągalnych lub wątpliwych należnych od podmiotów powiązanych. Salda rozrachunków z podmiotami powiązаныmi na dzień bilansowy wyglądają następująco:

Należności od jednostek powiązanych:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Enter Air sp. z o.o. / należności z tytułu dostaw i usług	8.000	7.000
RAZEM	8.000	7.000

Zobowiązania wobec jednostki dominującej:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Enter Air sp. z o.o. / zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	1.544
RAZEM	-	1.544

Poniżej przedstawiono opis transakcji pomiędzy Enter Air sp. z o.o. a jej spółkami zależnymi. Transakcje pomiędzy spółką Enter Air sp. z o.o. a jej spółkami zależnymi, podlegały eliminacji w momencie konsolidacji.

Transakcje handlowe

W ciągu roku, Enter Air sp. z o.o. zawarła następujące transakcje handlowe ze swoimi spółkami zależnymi:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Enter Air Services sp. z o.o.		
Przychody ze sprzedaży towarów i usług	-	-41
Zakupy towarów i usług	6.732	5.986
Przychody finansowe netto	13	-
Enter Air Executive Services		
Przychody ze sprzedaży towarów i usług	-	-
Zakupy towarów i usług	1.055	-
Przychody finansowe netto	33	-
EnterAir Cz.s.r.o.		
Zakupy towarów i usług	34	-

Zakupy towarów i usług odbywały się w oparciu o ceny rynkowe pomniejszone o rabaty z tytułu zamówionych ilości oraz z tytułu powiązań grupowych.

Rozrachunki na dzień bilansowy nie są zabezpieczone i zostaną uregulowane gotówkowo. Nie wystąpiły rezerwy na należności wątpliwe oraz koszty w ciągu okresu dotyczące należności nieściągalnych lub wątpliwych należnych od podmiotów powiązanych.

Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży i zakupu towarów i usług są następujące:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Enter Air Services sp. z o.o. /należność z tytułu dostaw i usług/	-	-
Enter Air Executive Services/należność z tytułu dostaw i usług	-	-
Enter Air Services sp. z o.o. /zobowiązania z tytułu dostaw i usług/	710	283
Enter Air Executive Services/zobowiązanie z tytułu dostaw i usług	290	-
Enter Air Services sp. z o.o. / depozyt	84	83

4.2 Wynagrodzenia kluczowych członków kadry kierowniczej

Koszty wynagrodzenia członków zarządu kształtowały się następująco:

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Członkowie Zarządu łącznie	6.264	4.487
w tym krótkoterminowe świadczenia pracownicze	6.264	4.487

4.3 Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

W okresie objętym sprawozdaniem Enter Air S.A. udzielała pożyczek wyłącznie Enter Air sp. z o.o.

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' PLN
Stan na początek okresu	-
Kwota nowo-udzielonych pożyczek	92.193
Splata udzielonych pożyczek	(92.193)
Stan na koniec okresu	<u>0</u>

Pożyczki były udzielane w celu wykorzystania korzystnych ofert banków przy lokatach, których wartość nie mogła przekroczyć jednorazowo 5 mln PLN oraz w celu zabezpieczenia przepływów transakcji leasingu zwrotnego na okres niezbędny do przekazania dokumentów potwierdzających przeniesienie własności przedmiotu leasingu na finansującego. Łączne wynagrodzenie z tytułu udzielonych pożyczek wyniosło 102 tys. zł.

W okresie objętym sprawozdaniem Enter Air sp. z o.o udzielała pożyczek podmiotom powiązanym

Enter Air Services Sp. z o.o.

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' PLN
Stan na początek okresu	1.147
Kwota nowo - udzielonych pożyczek	5.000
Splata udzielonych pożyczek	(5.000)
Stan na koniec okresu	<u>1.147</u>

Pożyczki były udzielane w celu wykorzystania korzystnych ofert banków przy lokatach, których wartość nie mogła przekroczyć jednorazowo 5 mln PLN.

Pożyczka, która pozostała nierozliczona na zakończenie omawianego roku obrotowego jest oprocentowana według stopy WIBOR 3M powiększonej o 1%. Strony uzgodniły termin spłaty pożyczki na 8 marca 2020 r.

Enter Air Executive Services sp. z o.o.

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000' PLN
Stan na początek okresu	0
Kwota nowo - udzielonych pożyczek	22.352
Spłata udzielonych pożyczek	(22.352)
Stan na koniec okresu	<u>0</u>

Pożyczki były udzielane w celu wykorzystania korzystnych ofert banków przy lokatach, których wartość nie mogła przekroczyć jednorazowo 5 mln PLN oraz w celu zabezpieczenia przepływów transakcji leasingu zwrotnego na okres niezbędny do przekazania dokumentów potwierdzających przeniesienie własności przedmiotu leasingu na finansującego.

W okresie objętym sprawozdaniem nie udzielono pożyczek członkom zarządu.

4.4 Transakcje podmiotami powiązаныmi poprzez Głównego Akcjonariusza

Umowa z AIRNET sp. z o.o. - W dniu 30 czerwca 2011 r. Enter Air sp. z o.o. jako najemca zawarła z AIRNET sp. z o.o. jako wynajmującym umowę najmu pomieszczeń biurowych położonych w Warszawie przy Al. Krakowskiej 106. Całkowita wynajmowana powierzchnia biurowa wynosi 134 m². Najemca zobowiązał się do korzystania z przedmiotu najmu wyłącznie na cele biurowe. Umowa zawiera standardowe dla tego typu umów postanowienia. Umowa została zawarta na czas nieokreślony z możliwością jej rozwiązania z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Airnet Services sp. z o.o. wykonuje na rzecz Enter Air sp. z o.o. usługi związane z obsługą niektórych przesyłek lotniczych, których odbiorcą jest Enter Air sp. z o.o. oraz usługi składowania przesyłek w magazynie jeśli jest to konieczne.

Poniższa tabela przedstawia łączną wartość transakcji podmiotów z Grupy podmiotami powiązаныmi poprzez Głównego Akcjonariusza we wskazanych okresach oraz według stanu na wskazany dzień.

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
AIRNET sp z o.o.		
Przychody ze sprzedaży	-	-
Zakupy	77	77
Należności od podmiotu powiązanego	-	-
Zobowiązania wobec podmiotu powiązanego	8	7
AIRNET Services sp z o.o.		
Przychody ze sprzedaży	-	-
Zakupy	14	3
Zobowiązania wobec podmiotu powiązanego	-	1
Należności od podmiotu powiązanego	6	-

Powyższe transakcje pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład Grupy a podmiotami powiązаныmi spoza Grupy zawierane były w ramach zwykłego toku prowadzonej działalności gospodarczej i dotyczyły głównie najmu powierzchni magazynowej i biura.

4.5 Wynagrodzenie członków rady nadzorczej

W dniu 28 czerwca 2010 r. Enter Air sp. z o.o. zawarła z GB AEROCHARTER sp. z o.o., reprezentowaną przez Pana Grzegorza Badziaka umowę o świadczenie usług. Na mocy przedmiotowej umowy GB AEROCHARTER sp. z o.o. zobowiązała się do świadczenia na rzecz Enter Air sp. z o.o. usług polegających na pozyskiwaniu kontraktów na dodatkowe rejsy czarterowe dla samolotów Enter Air sp. z o.o. Umowa została zawarta na czas określony do 31 marca 2021 r.

Poniższa tabela zawiera wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom rad nadzorczych spółek z Grupy we wskazanych okresach.

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
GB AEROCHARTER sp. z o.o. /Enter Air sp. z o.o.	60	145
Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej	165	

4.6 Transakcje ze spółką Student Club sp. z o.o.

W okresie objętym historycznymi informacjami finansowymi, spółki z Grupy zawierały transakcje ze spółką Student Club sp. z o.o., której prezesem zarządu i współnikiem jest pani Ewa Kubrak - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej Enter Air S.A. Transakcje pomiędzy spółką Student Club sp. z o.o. polegały na zakupie biletów lotniczych dla członków załóg i były zawierane na warunkach rynkowych. Wartość tych zakupów w 2016 roku wyniosła 3.944 tys. PLN

4.7 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

W danych finansowych za okres zakończony 31.12.2016 przedstawiono skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej Enter Air S.A. W linii Inne korekty ujęto wartość netto przepływów z transakcji wykupu samolotów z leasingu finansowego i ich odsprzedaż do podmiotów zewnętrznych.

4.8 Instrumenty finansowe

Działalność prowadzone przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego. Ryzyko rynkowe w tym głównie ryzyko kursów walut oraz ryzyko zmiany stóp procentowych. Ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Ogólne zasady, którymi kieruje się Grupa przy zarządzaniu ryzykiem skupiają się na nieprzewidywalności rynków finansowych i podejmowaniu działań minimalizujących potencjalnie negatywne wpływy na wynik finansowy Grupy. Grupa stara się przenosić dające się określić ryzyka na swoich dostawców i odbiorców. Takie podejście przekłada się na możliwą do osiągnięcia rentowność z drugiej strony ogranicza zaangażowanie Grupy w działania zarządzania ryzykiem. Grupa wykorzystuje również pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia się przed niektórymi zagrożeniami.

4.8.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Rynek lotów czarterowych związanych z turystycznymi wyjazdami zagranicznymi cechuje się bardzo dużą sezonowością. W trakcie sezonu letniego Grupa wykorzystuje całą posiadaną flotę, natomiast zimą ponad 50% samolotów pozostaje na ziemi. Grupa wykorzystuje ten okres na wykonywanie koniecznych przeglądów, jednakże jego przepływy pieniężne maleją i w celu terminowego opłacenia wszystkich badań niezbędne jest otrzymanie linii kredytowej. Grupa na bieżąco monitoruje wskaźniki zadłużenia i posiada wiarygodną historię kredytową. Ogólna strategia działania Grupy nie zmieniła się od 2012 roku. Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty (ujawnione w nocie nr 28), środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym udziały, kapitały zapasowe. Istotnym z punktu widzenia możliwości

pozyskania niezbędnego finansowania obrotowego jest utrzymanie zadłużenia odsetkowego kapitałów własnych nieprzekraczającego ich trzykrotności.

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	217.187	170.482
Kredyty i pożyczki razem	4.451	42.287
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	289.589	116.374
Razem zadłużenie odsetkowe	294.040	158.661
Współczynnik zadłużenia odsetkowego	1,4	0,9

4.8.2 Kategorie instrumentów finansowych

	Stan na dzień 31.12.2016 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2015 000' PLN
Aktywa finansowe		
Środki pieniężne	118.437	145.063
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	91.149	44.904
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności długoterminowe	112.501	35.486
	322.087	225.453
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania handlowe i pozostałe	97.710	52.519
Kredyty	4.451	42.287
Leasingi finansowe	289.589	116.374
	391.750	211.180

4.8.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa prowadzi swoją działalność na różnych rynkach zagranicznych, wobec czego ceny jej usług oraz ponoszone przez nią koszty są denominowane w różnych walutach, przede wszystkim w USD, w mniejszym zaś stopniu w EUR, GBP czy PLN.

Ekspozycja na ryzyko walutowe wynika z możliwości niedopasowania poziomu przychodów i wydatków w różnych walutach, co może narazić Grupę na straty w przypadku niekorzystnego ukształtowania się kursu wymiany poszczególnych walut.

W celu zmniejszenia ekspozycji na ryzyko walutowe Grupa odpowiednio równoważy proporcje przychodów i wydatków w poszczególnych walutach oraz zawiera umowy zabezpieczające przed ryzykiem zmiany kursu lub korzysta ze specjalnych linii kredytowych.

Wrażliwość na ryzyko zmiany kursów walut

Wrażliwość na ryzyko kursowe dotyczy trzech obszarów w obrębie działalności Grupy. Pierwszy to stała ekspozycja na PLN sięgająca do 60 mln PLN. Jest to kwota, którą Grupa musi zakupić w ciągu roku by pokryć koszty ponoszone w tej walucie i w tym celu musi sprzedać EUR/USD lub GBP.

Drugim obszarem jest możliwość utraty wartości aktywów długoterminowych denominowanych w USD.

Kolejnym obszarem jest wpływ zmiany kursu USD wobec PLN na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

	KURS USD/PLN	3,8	3,85	3,9	3,95	4	4,05
zapotrzebowanie na PLN	60.000	15.789	15.584	15.385	15.190	15.000	14.815
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 5 gr		-779	-766	-761	-751	-740	0
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 25 gr		-3.701					
należności długoterminowe w USD	20.483	77.835	78.860	79.884	80.908	81.932	82.956
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 5 gr		-1.025	-1.024	-1.024	-1.024	-1.024	0
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 25 gr		-5.121					
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego w USD	24.316	92.401	93.617	94.832	96.048	97.264	98.480
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 5 gr		1.216	1.215	1.216	1.216	1.216	0
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 25 gr		6.079					
	KURS EUR/PLN	4,1	4,15	4,2	4,25	4,3	4,35
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego w EUR	45.694	187.345	189.630	191.915	194.200	196.484	198.769
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 5 gr		2.285	2.285	2.285	2.284	2.285	0
zmiana w PLN przy zmianie kursu o 25 gr		11.424					

Ryzyko stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stóp procentowych, ponieważ należące do niej podmioty pożyczają środki oprocentowane według stóp zmiennych. Kredyty obrotowe mające charakter krótkoterminowy wiążą się z istotnie nie wielkim ryzykiem zmiany stopy bazowej w okresie kredytowania. W przypadku zobowiązań długoterminowych pojawia się istotne ryzyko związane ze zmianą stóp procentowych. W chwili obecnej Grupa jest na etapie opracowania procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej dla zobowiązań długoterminowych.

Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Zgodnie z analizą przeprowadzoną przez Grupę zmiana stopy procentowej LIBOR USD 3M o 1pp spowoduje wzrost obciążeń odsetkowych w całym okresie obowiązyjących aktualnie podpisanych umów o około 7.680 tys. PLN

Pozostałe rodzaje ryzyka cenowego

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie dokonywała inwestycji w papiery wartościowe i nie posiada ekspozycji na ryzyko związane ze zmianą cen papierów wartościowych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę podejmowania współpracy wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Na należności z tytułu dostaw i usług składają się kwoty należne od niedużej liczby klientów, Prowadzi się bieżącą ocenę stanu należności. Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Prognozowanie przepływów pieniężnych realizowane jest przez dział finansowy Grupy, który monitoruje kroczące prognozy wymogów dotyczących płynności w celu zagwarantowania, że posiada ona wystarczające środki pieniężne dla zaspokojenia potrzeb operacyjnych przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającej rezerwy w postaci niewypłaconych gwarantowanych linii kredytowych. Takie prognozowanie uwzględnia plany Grupy w zakresie zapotrzebowania na finansowanie zewnętrzne, konieczność przestrzegania warunków zaciągniętych zobowiązań, zgodności z wewnętrznymi i docelowymi wskaźnikami bilansowymi oraz, jeśli znajdują zastosowanie, przestrzeganie właściwych wymogów regulacyjnych bądź prawnych.

Wskaźniki płynności dla Grupy

		Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015
płynność I	Aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe	1,20	1,62
płynność II	Aktywa obrotowe - zapasy/zobowiązania krótkoterminowe	1,19	1,60
płynność III	Inwestycje krótkoterminowe/zobowiązania krótkoterminowe	0,58	1,06

4.9 Wycena w wartości godziwej

Niniejsza nota przedstawia informacje dotyczące sposobu określania wartości godziwej różnych aktywów i zobowiązań finansowych przez Grupę.

Nie występują pozycje wyceniane na bieżąco w wartości godziwej.

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych Grupy, które nie są wyceniane na bieżąco w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych):

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	31.12.2016 000' PLN	31.12.2015 000' PLN	31.12.2016 000' PLN	31.12.2015 000' PLN
Aktywa finansowe				
Pożyczki i należności:				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	91.149	44.904	91.149	44.904
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności długoterminowe	112.501	35.486	112.501	35.486
Aktywa razem	203.650	80.390	203.650	80.390
Zobowiązania finansowe:				
Zobowiązania finansowe wyceniane po zamortyzowanym koszcie:				
Kredyty bankowe	4.451	42.287	4.451	42.287
Zobowiązania z tytułu leasingu	289.589	116.374	289.589	116.374
Zobowiązania finansowe wyceniane po koszcie historycznym:				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	97.710	52.484	97.710	52.484
Razem zobowiązania:	391.750	211.146	391.750	211.146

4.10 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dacie bilansowej nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową i majątkową oraz wyniki finansowe Grupy prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4.11 Sprawy sądowe

Na moment sporządzenia sprawozdania toczą się sprawy sądowe z udziałem Grupy, których przedmiotem są odszkodowania pasażerskie z tytułu opóźnienia operacji lotniczych. Wartość poszczególnych sporów nie przekracza kwoty 400 EUR powiększonej o ewentualne koszty zastępstwa procesowego i odsetki.

4.12 Wynagrodzenie biegłego rewidenta

Biegły rewident został wybrany przez Radę Nadzorczą uchwałą dnia 13 stycznia 2016 r. w sprawie wyznaczenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki za 2015 i 2016 rok oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za 2015 oraz 2016 rok (łącznie z przeglądem).

Jako podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych została wybrana firma Baker Tilly Poland Assurance Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 3790.

Umowę podpisano w dniu 14 stycznia 2016 r. Umowę zawarto na czas określony, niezbędny do wykonania badania sprawozdania finansowego. Łączna wysokość wynagrodzenia za badanie sprawozdania jednostkowego za 2016 rok wynosi 7 tys. zł netto oraz za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego 24 tys. zł. Wynagrodzenie za przeglądy śródrocznych sprawozdań finansowych wyniosły 13 tys. zł.

Badanie sprawozdania finansowego Spółki za 2015 rok zostało przeprowadzone również przez Baker Tilly Poland Assurance Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Łączna wysokość wynagrodzenia za badanie sprawozdania jednostkowego za 2015 rok wynosiła 6 tys. PLN netto oraz za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego 21 tys. zł.

Wynagrodzenie audytora w okresach sprawozdawczych kształtowało się ogółem następująco:

	Za okres: od 01.01.2016 do 31.12.2016 000'PLN	Za okres: od 01.01.2015 do 31.12.2015 000'PLN
Badanie sprawozdań finansowych w tym spółek zależnych	92	86
Przeglądy i inne usługi atestacyjne	38	82
Pozostałe	-	11
	<u>130</u>	<u>179</u>